

УДК 336.71

JEL H25, G21

DOI 10.32782/2786-765X/2025-9-25

Матвійчук Н.М.кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7168-4073>**Теслюк С.А.**кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2364-0257>**Проць Н.В.**кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3897-6482>

ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У статті досліджено сучасний стан оподаткування банківських установ в Україні в умовах воєнного стану. Проаналізовано основні зміни у податковій політиці щодо банківського сектору, зокрема запровадження підвищеної ставки податку на прибуток у розмірі 50 %. Визначено вплив оподаткування банків на доходи зведеного бюджету України, охарактеризовано джерела отримання банками надприбутків та обґрунтовано доцільність запровадження спеціального підходу до оподаткування банківських установ. Узагальнено міжнародний досвід оподаткування надприбутків банків, зокрема у країнах ЄС, де акцент зроблено на оподаткуванні чистих процентних доходів. Виокремлено проблеми поточного підходу до оподаткування банків в Україні, зокрема ретроспективне введення змін, а також запропоновано напрями удосконалення системи оподаткування банківського сектору з метою забезпечення фінансової стабільності та наповнення державного бюджету.

Ключові слова: прибуток, податок на прибуток, процентні доходи, банк, податок на прибуток банків, податкові надходження, доходи бюджету, НБУ, грошово-кредитна політика, податкова політика.

Постановка проблеми. Банківські установи в податковій системі держави відіграють багатоаспектну роль, оскільки банки, як і інші комерційні установи, є платниками податків. За допомогою банківських установ також здійснюється своєчасна оплата платниками податків податкових платежів до бюджетів різних рівнів, реалізується валютний та податковий контроль за діяльністю суб'єктів господарювання, в тому числі завдяки наданню інформації контролюючим органам про відкриття рахунків клієнтами, їх фінансові операції тощо. Банки відіграють роль податкових агентів, нараховуючи та сплачуючи за рахунок вкладників коштів податок з доходів фізичних осіб при нарахуванні відсотків за депозитами. Отже, як суб'єкти податкових відносин, банки відіграють важливу роль у формуванні доходів бюджетів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз наукових публікацій показує, що дослідження окремих питань оподаткування банківської діяльності знаходить своє

відображення у працях таких вітчизняних науковців: Я. Буряченко [3], Л. Ключко, А. Підсонна [5], О. Сербін [9], О. Сич [7], Ф. Ткачик та ін. Однак питання оподаткування банківського сектору тривалий час залишалося поза увагою науковців та дослідників практично у всіх країнах. Традиційно основна їх увага приділялася таким аспектам банківської діяльності, як платоспроможність, ліквідність, вимоги до капіталу, проблеми приватизації/націоналізації банківського сектору, регулятивного середовища тощо. Оподаткування банків отримувало відносно мало уваги, незважаючи на той факт, що воно часто виступає суттєвим джерелом податкових надходжень у багатьох країнах.

На сучасному етапі функціонування банківської системи України оподаткування банківських установ набуває все більшої ваги, оскільки, починаючи з 2023 р. українські банки платять податок на надприбутки. З одного боку, підвищене оподаткування банків прямо впливає на фінансовий результат їхньої діяльності, з іншого – виступає сьогодні одним із суттєвих

джерел наповнення бюджетів. Саме тому аналіз причин та наслідків останніх змін в оподаткуванні українських банків, а також пошук можливих напрямів удосконалення системи оподаткування діяльності банківських установ лишається складним питанням, що потребує детального вивчення.

Метою статті є аналіз специфіки оподаткування банківських установ в Україні, виявлення основних проблемних аспектів у цій сфері, вивчення міжнародного досвіду оподаткування банківської діяльності та обґрунтування можливих напрямів удосконалення національної податкової системи щодо банківського сектора.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасній світовій практиці оподаткування діяльності банків спостерігаються різні підходи:

1) оподаткування банківського сектору відбувається на загальних засадах корпоративного оподаткування (характерно для більшості країн);

2) диференційоване оподаткування банківської діяльності з врахуванням ролі банківських установ в економічних процесах та специфіки діяльності банків як фінансових посередників. В деяких країнах діють підвищені ставки податків для банків, в інших – додаткові податки на банки [7, с. 20].

Деякі європейські країни запровадили спеціальний банківський податок у відповідь на фінансову кризу 2008–2009 рр. В цей період фінансовий стан багатьох банків погіршився, що зумовило потребу в їх оздоровленні та виплаті відшкодувань вкладникам збанкрутілих банків. Внаслідок цього суттєво зросли державні видатки і запровадження спеціального банківського податку мало на меті зменшити такі витрати в майбутньому, обмежити ризик неплатоспроможності фінансових інституцій, підвищити роль банків у наповненні

бюджету та у формуванні резервів на випадок негативних подій.

Ще до глобальної фінансової кризи 2008 р. низка країн, зокрема Велика Британія, Фінляндія, Греція, Бразилія, Польща та Бельгія, застосовували підвищені ставки оподаткування банківського прибутку, отриманого від торгово-посередницьких операцій на валютному та фондовому ринках. Такий підхід пояснювався тим, що банки, замість спрямування ресурсів у реальний сектор економіки, використовували надлишкові кошти для спекулятивної діяльності [3, с. 111].

3) надання податкових пільг банкам (новоствореним), або ж окремим банківським операціям (благодійні відрахування, підтримка лікарень, внески в соціальні фонди), визначення неоподаткованого мінімуму доходів.

В Україні для оподаткування прибутку банківських установ використовують податок на прибуток – загальнодержавний прямий податок, що сплачується платниками з прибутку, одержаного від усіх видів банківської діяльності як на території України, так і за її межами у розмірі 50 % від об'єкта оподаткування (прибутку). Згідно Бюджетного кодексу 10 % податку на прибуток банківських організацій, включаючи філіали аналогічних організацій, розташованих на території України (код бюджетної класифікації 11020600) надходить до загального фонду бюджету м. Києва та обласних бюджетів, 90 % – до загального фонду державного бюджету.

Єдиний підхід до оподаткування банків та інших суб'єктів господарювання був характерний для України до 2023 р. Прибуток банків оподатковувався за ставкою 18 %. В 2021 р. банківська система Україна продемонструвала рекордні прибутки (77,4 млрд грн), в 2022 р. в зв'язку з активними бойовими діями та кризовими явищами в економіці спостерігаємо

Таблиця 1

Податок на прибуток банків України в структурі податкових надходжень зведеного бюджету України у 2021–2024 рр.

Показники	Роки			
	2021	2022	2023	2024
Чистий прибуток банків, млрд грн	77,4	21,9	83,2	103,7
Ставка податку на прибуток банків, %	18	18	50	50
Податок на прибуток банків, млрд грн	6,3	7,4	76,6	83,7
Податкові надходження зведеного бюджету України, млрд грн	1453,8	1343,2	1638,1	2088,3
Частка податку на прибуток банків в податкових надходженнях зведеного бюджету, %	0,4	0,6	4,7	4,0
Податок на прибуток підприємств, млрд грн	163,8	130,6	159,3	299,0
Частка податку на прибуток банків в структурі податку на прибуток підприємств України, %	3,8	5,7	48,0	28,0

Джерело: складено авторами на основі [2; 8]

падіння прибутку по системі майже в 3,5 рази (табл. 1). Однак вже в 2023 р. чистий прибуток банків склав 83,2 млрд грн, що майже у 3,8 разів більше у порівнянні з 2022 р. та на 7,5 % більше, ніж в довоєнному 2021 р. В 2024 р. банки продовжували нарощувати прибуток, який становив 103,7 млрд грн.

Значне зростання прибутковості банків пов'язане з профіцитом ліквідності в банківській системі та особливостях операційного дизайну монетарної політики, що дав змогу банкам заробляти на безризикових та високодохідних інвестиціях в ОВДП та депозитні сертифікати. Частка цих доходів у загальних доходах банків в 2024 р. склала 53,6 % , що більше, ніж торік на 1,4 %. У 2023 р. з кошторису НБУ комерційним банкам було виплачено 91 млрд грн у вигляді процентів за депозитними сертифікатами НБУ, у січні–серпні 2024 р. ця сума склала 56 млрд грн [6].

Найприбутковішими банками традиційно є державні банки та банки з іноземним капіталом (таблиця 2).

Богдан Данилишин справедливо відмічає неефективну поточну структуру активів банків – близько 50 % чистого гривневого кредитного портфеля банків формують кредити за пільговими державними програмами, а з початку війни близько 90 % нових кредитів для бізнесу видавалися саме за цими програмами, що зумовлює постійну потребу у бюджетних коштах для часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами. Бюджетне фінансування програми «Доступні кредити 5–7–9» у 2020–2021 рр. склало 2 млрд грн, у 2022 р. – 7 млрд грн, у 2023 р. – 16 млрд грн і у 2024 р. – 18 млрд грн [6]. Кредитування реального сектору економіки для банків є менш вигідним та більш ризиковим,

ніж вкладення коштів в депозитні сертифікати НБУ. Тобто надприбутки банків упродовж війни не є результатом кредитування бізнесу, а наслідком монетарної та фіскальної політики держави, що спрямовані на абсорбацію зайвої ліквідності через депозитні сертифікати, стабілізацію інфляційних коливань та підтримку ділової активності в економіці.

Надвисокі прибутки банків на фоні зростаючого дефіциту бюджету зумовили пошук альтернативних джерел доходів бюджету та підвищення ставки податку на прибуток для банків та інших фінансових компаній. Ініціатором підняття ставки податку на прибуток для банків було Міністерство фінансів, при цьому ідею підтримали НБУ та МВФ. Закон № 3474-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування банків та інших платників податків» від 21.11.2023 р. підвищив ставку податку на прибуток для банків до 50 %, для фінансових установ – до 25 %. Надалі планувалося оподатковувати банки за ставкою 25%, однак 01.12.2024 р. набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у період дії воєнного стану» від 10 жовтня 2024 року № 4015-IX, яким Верховна Рада залишила ставку у 50 % для банків і на 2024 рік. Також банкам заборонили зменшувати фінансовий результат до оподаткування на суму збитків минулих податкових років. В 2025 р. продовжує діяти ставка 50 % для банків та 25 % для фінансових установ. Новацією Закону № 4015 є, зокрема, визначення видів доходів фінансових установ (крім страхових компаній), до яких з 01.01.2025 застосовується базова (основна) ставка податку на прибуток у розмірі 25 % замість 18 %. Тобто передбачається, що ставка 25 % для банків діятиме на постійній основі в найближчому майбутньому.

Варто відмітити, що сам факт встановлення підвищеної ставки податку на прибуток для банків «заднім числом» два роки поспіль є негативним рішенням та порушує норми податкового законодавства, однак в умовах воєнних дій та значного дефіциту бюджету це питання потрібно розглядати не лише зі сторони забезпечення фінансової стійкості та стабільності банків, а й щодо впливу оподаткування банків на економічний розвиток країни. Так як основна частина прибутків банків сформована за рахунок бюджетних витрат, то підвищене оподаткування банків є обґрунтованим. Цю тезу підтверджують Ключко Л. А. та Підсосонна Я. Г., які пропонують розглядати

Таблиця 2

**Наприбутковіші банки України
у 2023–2024 рр., млрд грн [8]**

Місце	Назва банку	2024	2023	Місце у 2023
1	АТ «ПриватБанк»	40,14	37,76	1
2	АТ «Ощадбанк»	14,83	4,75	5
3	АТ «Укрексімбанк»	5,56	5,22	2
4	АТ «Райффайзен банк»	4,28	4,78	4
5	АТ «ОТП Банк»	4,12	3,71	8
6	АТ «Креді Агріколь банк»	4,09	2,79	10
7	АТ «УкрСиббанк»	4,08	4,34	6
8	АТ «ПУМБ»	3,94	3,96	7
9	АТ «Сенс банк»	3,81	5,04	3
10	АТ «Універсал банк»	3,72	1,87	12

податкове регулювання банківської діяльності, як систему особливих заходів, спрямованих на втручання держави в діяльність банків, як з метою наповнення державного бюджету та забезпечення розвитку економіки держави, так і регулювання їх фінансової стабільності [5].

Проаналізуємо основні показники оподаткування прибутку банків України (табл. 1). На основі даних табл. 1 видно, що питома вага податку на прибуток банків до 2022 р. була меншою 1 % від податкових надходжень зведеного бюджету, в структурі податку на прибуток підприємств податок на прибуток банків у 2021 р. склав 3,8 %, у 2022 р. – 5,7 %. Як бачимо, у зв'язку з підвищенням ставки податку з 18 % до 50 %, податкові надходження банків суттєво виросли (майже в 10 разів у 2023 р. порівняно з 2022 р.), відповідно зросла і частка податку у податкових надходженнях зведеного бюджету – 4,7 % у 2023 р., 4 % у 2024 р. У 2023 р. частка податку на прибуток у загальній сумі податку на прибуток підприємств становила 48 %.

Окрім внеску комерційних банків до бюджетів різних рівнів, варто відмітити і роль НБУ, що перераховує свій прибуток до державного бюджету відповідно до Закону України «Про Національний банк України». В 2024 р. така сума склала 38,6 млрд грн, що на 2,7 млрд грн, або на 7,5 % більше показника 2023 р.

Підвищене оподаткування банків відповідає світовій практиці справляння податків на надмірні прибутки юридичних та фізичних осіб, отримані внаслідок монополістичного положення або непередбачуваних подій (пандемії, війни, стихійні лиха). З 2022 р. для банків ЄС також є характерною надвисока прибутковість, що в основному є наслідком високих процентних ставок в економіці. Це зумовило запровадження багатьма країнами ЄС податків на надприбутки банків, що спричинені не їх ефективною діяльністю, а особливостями грошово-кредитної політики. Метою таких податкових змін є потреба в перерозподілі

доходів банків на користь держави. Оскільки основним джерелом отримання надприбутків виступають високі процентні ставки, у багатьох країнах акцент у податковій політиці зроблено на оподаткуванні чистих процентних доходів [4, с. 36]. Наприклад, в Італії додатково до базової ставки податку на прибуток банки сплачують 40 % чистого процентного доходу. В Чехії банки сплачують традиційний податок на прибуток і 60 % від чистого процентного доходу, який перевищує середній дохід за чотири роки (табл. 3) [6].

Такі податки є тимчасовими і запроваджуються, окрім фінансової, у видобувній, енергетичній сферах тощо. На думку МВФ, надходження від оподаткування банківських установ потрібно спрямовувати на підсилення стійкості фінансового сектору. В Литві такі доходи спрямували на посилення обороноздатності, а в Італії – на часткову компенсацію витрат позичальників на іпотеки з плаваючими ставками.

Тимчасове підвищене оподаткування банків в Україні розглядається як винятковий захід, який не становить загрози для стабільності банківської системи. Навіть після його сплати фінансові установи зберігають достатній запас капіталу для дотримання як поточних, так і майбутніх регуляторних вимог, а прибутковість банків і далі зростає. Водночас податкове регулювання банківського сектору має здійснюватися таким чином, щоб не порушувати фінансову стабільність банків, особливо малих установ, і сприяти запобіганню подальшій монополізації ринку. Надмірна концентрація у банківській сфері створює передумови для перенесення податкового тиску на споживачів банківських послуг шляхом підвищення кредитних ставок, зниження прибутковості депозитів, а також збільшення розмірів комісійних платежів [5; 9].

Постійне збереження підвищеної ставки оподаткування на рівні 25 % може призвести до негативних довгострокових наслідків, оскільки

Таблиця 3

Оподаткування надприбутків банків у країнах ЄС [1; 4, с. 36]

Країна	Період, роки	Ставка, %	База оподаткування
Литва	2023–2024	60	40 ЧПД, який на 50% перевищує чотирирічну ковзну середню ЧПД
Чехія	2023–2025	60	ЧПД, який на 20% перевищує чотирирічну ковзну середню
Іспанія	2023–2024	4.8	Сума ЧПД і ЧКД, якщо чистий дохід з цих джерел в 2019 році перевищував 800 млн євро
Угорщина*	2022–2024	13 / 30 (за прибутку понад 20 млрд форинтів)	50% від чистого доходу
Італія	2023	40	ЧПД, який на 10% перевищує показник 2021 року

ЧПД – чистий процентний дохід, ЧКД – чистий комісійний дохід.

* Поточний дизайн податку. Джерело: міністерства фінансів країн

податкове навантаження на банківський сектор перевищуватиме середній рівень по інших галузях економіки [4, с. 36]. Для забезпечення сталого економічного розвитку податкове регулювання має бути гармонізованим для всіх секторів. Зростання податкових ставок для банківських установ може негативно позначитися на інвестиційних рішеннях їхніх акціонерів, що потенційно спричинить негативну реакцію фондового ринку та зниження ринкової капіталізації банків.

Питання перегляду довгострокової ставки податку на прибуток банківських установ в напрямку її зниження має бути актуалізоване після зменшення фіскальних ризиків, оскільки надмірне податкове навантаження може негативно впливати на спроможність банків формувати резерви капіталу, що, своєю чергою, ослаблює їх фінансову стійкість та знижує можливість ефективного кредитування, особливо в умовах глобальних економічних і фінансових криз.

Висновки. Отже, запровадження ручного регулювання банківського сектору та сформовані державою дисбаланси зумовили виникнення банківських надприбутків у воєнний період, що спричинило їх додаткове оподаткування. Визнаючи обґрунтованість запровадження тимчасових змін, у перспективі доцільним є введення диференційованих ставок оподаткування прибутку банківських установ в Україні. Зокрема, варто розглянути можливість підвищення податку на прибуток, отриманий від торгово-посередницької діяльності на фондових і валютних ринках, з огляду на те, що банки, за умов недостатнього інвестування в реальний сектор економіки, спрямовують надлишкові ресурси на спекулятивні операції. Водночас доцільно передбачити зниження ставки податку для прибутку, сформованого за рахунок довгострокового кредитування підприємств у виробничій сфері. Такий підхід стимулюватиме активізацію інвестиційної діяльності та сприятиме сталому економічному розвитку.

Бібліографічний список

1. Morgan Maneely, Lev Ratnovski. Bank Profits and Bank Taxes in the EU. *International Monetary Fund*. July 9, 2024. Issue 143. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798400281198.001>
2. Open Budget. Структура доходів зведеного бюджету України у 2021–2024 pp. URL: <https://openbudget.gov.ua/>
3. Буряченко А. Є. Особливості оподаткування банківської діяльності в Україні. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2018. № 11(39). С. 109–114.
4. Звіт про фінансову стабільність. НБУ, грудень 2023 р. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023-H2.pdf?v=12
5. Ключко Л. А., Підсосонна Я. Г. Оподаткування банківської діяльності в Україні та основні напрями його вдосконалення. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*, 2014. № 1 (12). DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i12.28913>
6. На чому заробляють банки і чому 50 % податок на прибуток для них – це чесно. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2024/10/02/136853288/>
7. Сич О. А., Козачук О. В. Світовий досвід оподаткування банків. *Інтелект XXI*. 2022. № 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2022-3.3>
8. Статистика фінансового сектору. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>
9. Ткачик Ф. П., Сербін О. В. Європейські тенденції та українські реалії оподаткування банківських установ. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск № 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-112>

References

1. Morgan Maneely, Lev Ratnovski. Bank Profits and Bank Taxes in the EU. *International Monetary Fund*. July 9, 2024. Issue 143. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798400281198.001>
2. Open Budget. Struktura dokhodiv zvedenoho biudzhetu Ukrainy u 2021–2024 rr. [Structure of revenues of the consolidated budget of Ukraine in 2021–2024]. Available at: <https://openbudget.gov.ua/>
3. Buriachenko A. Ye. (2018) Osoblyvosti opodatkovannia bankivskoi diialnosti v Ukraini [Peculiarities of taxation of banking activity in Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Seriiia "Ekonomika"*. No 11(39), pp. 109–114.
4. Zvit pro finansovu stabilnist. NBU, hruden 2023 r. [Financial Stability Report. NBU, December 2023]. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2023-H2.pdf?v=12
5. Kluisko L. A., Pidsosonna Ya. H. (2014) Opodatkovannia bankivskoi diialnosti v Ukraini ta osnovni napriamy yoho vdoskonallennia. [Taxation of banking activities in Ukraine and main directions of its improvement]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky*. No 1 (12). DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i12.28913>
6. Na chomu zarobliaiut banky i chomu 50 % podatok na prybutok dla nykh – tse chesno [What banks earn on and why 50% profit tax for them is fair]. Minfin. 2024. Available at: <https://minfin.com.ua/ua/2024/10/02/136853288/>
7. Sych O. A., Kozachuk O. V. (2022) Svitovyi dosvid opodatkovannia bankiv. [World experience in banking taxation]. *Intelekt XXI*. No 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2022-3.3>

8. Statystyka finansovoho sektoru [Statistics of the Financial Sector]. Natsionalnyi bank Ukrainy. Available at: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial>
9. Tkachyk F. P., Serbin O. V. (2025) Yevropeiski tendentsii ta ukraïnski realii opodatkuvannia bankivskykh ustanov. [European trends and Ukrainian realities of banking taxation]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Issue No 71. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-112>

Nataliia Matviichuk

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance,
Lesya Ukrainka Volyn National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7168-4073>

Sofia Tesliuk

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance,
Lesya Ukrainka Volyn National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2364-0257>

Nataliia Prots

PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Finance,
Lesya Ukrainka Volyn National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3897-6482>

TAXATION OF UKRAINIAN BANKS IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW

Objective. The purpose of the article is to analyze the specifics of taxation of banking institutions in Ukraine, identify the main problematic aspects in this area, study international experience in taxation of banking activities, and substantiate possible directions for improving the national tax system concerning the banking sector. **Methods.** The research is based on a combination of analytical, comparative and statistical methods. Normative-legal analysis was applied to examine current legislative frameworks and wartime amendments. Comparative analysis helped in identifying differences between pre-war and wartime tax regimes. Statistical methods were used to assess the fiscal significance of the bank profit tax in Ukrainian budget revenues. **Results.** The main changes in tax policy regarding the banking sector are analyzed, in particular the introduction of increased corporate income tax rate. The impact of bank taxation on the revenues of the consolidated budget of Ukraine is determined, the sources of excess profits by banks are characterized. The international experience of taxing excess profits of banks is summarized, in particular in EU countries, where the emphasis is on taxation of net interest income. The problems of the current approach to the taxation of banks in Ukraine are highlighted, in particular the retrospective introduction of changes, and directions for improving the banking sector taxation system are proposed in order to ensure financial stability and replenish the state budget. **Scientific novelty.** The article substantiates the feasibility of introducing a special approach to the taxation of banking institutions. **Practical significance.** The results of this study can be used by financial regulators in Ukraine and other countries experiencing crisis conditions. The proposed recommendations can help increase the resilience of the tax system and ensure a balanced approach between filling the budget and supporting financial institutions during periods of armed conflict or emergencies.

Keywords: profit, profit tax, interest income, bank, bank profit tax, tax revenues, budget revenues, NBU, monetary policy, tax policy.